

Auditor's Report

เพื่อน ๆ ครับ นี่ก็ใกล้เวลาที่บริษัทจดทะเบียนเกือบทั้งหมดจะต้องประกาศผลประกอบการสำหรับปี 2006 กันแล้วนะครับ Stock Focus ฉบับนี้ เราก็เลยมีเรื่องการอ่านรายงานประจำปี งบการเงิน และ รายงานของผู้สอบบัญชี มาเล่าให้ฟัง มาดูกันดีกว่าว่ามีอะไรที่ควรระวังไว้บ้าง

การที่เราเป็นนักลงทุน ซึ่งลงทุนในตลาดหุ้นเนี่ย เพื่อน ๆ ก็คงจะเข้าใจในมัธยมแล้วว่า หุ้นทุกหุ้นที่เราเป็นเจ้าของนี่ เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงความเป็นเจ้าของบริษัทที่เราเป็นผู้ถือหุ้น ซึ่งส่วนความเป็นเจ้าของ ที่เรามีก็จะมากน้อยต่างกันตามจำนวนหุ้นที่ถือ เรามีเสียงในการลงมติใด ๆ ก็ตามที่จะต้องขอมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เท่ากับจำนวนหุ้นที่เรถือ (เช่น ถือ 100 หุ้น ก็ Vote ได้ 100 เสียง) ดังนั้น เมื่อเราเองเป็นเจ้าของกิจการ ฝ่ายบริหารของกิจการก็มีหน้าที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานให้เรา รู้ทุก ๆ งวด ซึ่งปกติแล้วจะต้องแจ้งต่อ SET ทุก ไตรมาส อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานประจำปีจะเป็นงวดที่มีการรายงานอย่างเป็นระบบ และให้ข้อมูลได้มากที่สุด แล้วก็ครบถ้วนที่สุด นอกจากนี้ถ้าบริษัทมีกำไร โดยส่วนมากก็จะประกาศจ่ายเงินปันผลไปพร้อมกันเลย

รายงานประจำปีซึ่งจะส่งมาให้ผู้ถือหุ้นอย่างพวกเราเนี่ย ส่วนมากก็จะบอกว่าในปีที่ผ่านมา บริษัทได้ดำเนินกิจการ ไปอย่างไรบ้าง มีกำไรหรือว่าขาดทุน และบอกเราถึงแผนการประกอบธุรกิจในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้เราพอมองออกว่า กิจการของบริษัทมีแนวโน้มว่าจะเป็นไปอย่างไร รวมทั้งมีงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี แบบมาด้วย ซึ่งการที่งบการเงินต้องมีผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อนั้นด้วย ก็เนื่องมาจาก ทางหน่วยงานของรัฐ ต้องการให้แน่ใจได้ว่า งบการเงินที่จัดทำขึ้น ได้จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ซึ่งหมายความว่า เป็นการบันทึกบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งเราขอขอบเพื่อน ๆ ไว้ว่า งบการเงินที่เราจะใช้ในการวิเคราะห์ ฐานะการเงิน กับ ผลการดำเนินงานของบริษัทนั้น โดยหลักการของเราแล้ว จะต้องเป็นงบการเงินที่ ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบ “ไม่มีเงื่อนไข” เท่านั้น ไม่ต้องไปยุ่งเลยนะครับ กับบริษัทที่รายงานผลประกอบการออกมาแล้วผู้สอบบัญชีไม่แสดงความเห็น หรือว่าแสดงความเห็นว่างบการเงินผิด หรือว่า แสดงความเห็นโดยมีเงื่อนไขประการใด ๆ ก็ตาม เพราะนั่นแสดงให้เห็นอยู่แล้วโดยชัดเจนว่า ฝ่ายบริหารของกิจการดังกล่าว ไม่ได้รายงานผลประกอบการ โดยถูกต้อง หรือว่าอีกนัยหนึ่งผู้บริหารกำลังปกปิดอะไรบางอย่างอยู่ (คือ พยายามหลอกเราด้วยการใช้ตัวเลขทางบัญชี แต่พอผู้สอบบัญชีตรวจพบ) เราขอย้ำกับเพื่อน ๆ นะครับว่า ถ้าบริษัทไหนไม่รายงานผลประกอบการที่ถูกต้องเชื่อถือได้ การจะใช้ตัวเลขที่ผิดไปจากความเป็นจริงมาวิเคราะห์ จะทำให้ผลการวิเคราะห์ของเราผิดไปด้วย และการปกปิดข้อมูลของกิจการนั้น เท่าที่ผ่าน ๆ มา สิ่งที่ผู้บริหารปกปิดไว้มักจะไม่ใช่สิ่งที่ดีต่อบริษัทครับ

รายงานของผู้สอบบัญชีที่คืนนี้ โดยทั่วไปแล้วมักจะมีข้อความสำคัญเพื่อแสดงว่า ได้ตรวจสอบอะไรไปบ้าง เช่น “ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบงบดุล งบกำไรขาดทุน ฯลฯ” ส่วนวรรคต่อมาจะว่าด้วยวิธีการตรวจสอบ โดยทั่วไปแล้ว ผู้สอบบัญชีจะรายงานว่า “ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป” และในวรรคสุดท้ายซึ่งเป็นวรรคสรุป ผู้สอบบัญชีจะแสดงความเห็นจากผลการตรวจสอบ ซึ่งความเห็นอย่างเดียวที่เราจะยอมรับได้คือ “ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นแสดงฐานะการเงิน และ ผลการดำเนินงาน โดยถูกต้องตามควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป” ซึ่งหมายความว่างบการเงินนี้ผู้สอบบัญชีเห็นว่าถูกต้อง เราจึงสามารถใช้อ้างอิง และตัวเลขในงบการเงินมาทำการวิเคราะห์ได้ แต่ว่า

ถ้าความเห็นของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินเป็นอย่างอื่น เช่น “ชกเว้นที่จะกล่าวในวรรคถัดไป” หรือว่าชกเว้นอะไรก็ตาม ไม่เอาครับ ต้องไม่มีช้อยกเว้น ความถูกต้องจะมีช้อยกเว้นไม่ได้ เรามีหุ้นอีกมากมายให้ซื้อที่เค้าไม่มีการปิดบังอะไรเรา ทำไมเราจะต้องมาซื้อหุ้นที่ทำการลับ ๆ ล่อ ๆ ด้วย ?

ต่ออีกนิดนึงครับเพื่อน ๆ ถ้าผู้สอบบัญชีเค้าบอกว่า “โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าขอให้สังเกต หมายเหตุประกอบงบการเงิน” เราก็ต้องตามไปดูหมายเหตุประกอบงบการเงินนั้นนะครับว่าหมายเหตุข้อนั้น ว่าด้วยเรื่องอะไร และน่าจะมีผลกระทบอย่างไร ความเห็นแบบนี้แสดงว่าผู้สอบบัญชีไม่พบการปฏิบัติที่ผิดไปจากหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปครับ แต่ว่ามีข้อสังเกตว่าเหตุการณ์หรือข้อมูลบางอย่างที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินนั้นมีความสำคัญ และผู้ใช้งบการเงินควรจะให้ความสนใจนั่นเอง

สุภามิตไทยบทหนึ่งกล่าวไว้ว่า “ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

ดังนั้นขอให้เพื่อน ๆ ซื้อหุ้นที่ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตนะครับ

ขอให้ “ถ้าไร โดยถูกต้องตามควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป” ทุก ๆ คนครับ